

VII. INFORMACJE

1. Pierwszy w Polsce ośrodek formacji diakonów stałych powstaje w diecezji toruńskiej

Po decyzji Episkopatu Polski o wprowadzeniu w Polsce diakonatu stałego i przygotowaniu wymaganych dokumentów dnia 22 stycznia 2004 r. Kongregacja ds. Wychowania Katolickiego (ds. Seminariów i Instytucji Naukowych) zatwierdziła na okres sześćdziesięcioletni *Wytyczne dotyczące formacji, życia i posługi diakonów stałych w Polsce* (zob. „Anamnesis” 10 [2004] nr 2 [38] s. 30-31).

Instytucję stałego diakonatu może w swojej diecezji powołać każdy biskup. Zgodnie z decyzją biskupa toruńskiego Andrzeja Suskiego został utworzony ośrodek formacji przyszłych diakonów w Przysieku. Ośrodek ten rozpocznie swą działalność w październiku 2005 r. i będzie przeznaczony dla kandydatów z diecezji toruńskiej, ale za zgodą własnych biskupów będą mogli kształcić się tam też mężczyźni z całej Polski. Odpowiedzialny za kierowanie tym ośrodkiem jest ks. Krzysztof Dębiec.

Formacja w ośrodku w Przysieku ma trwać cztery lata. Pierwszy rok będzie miał charakter przygotowawczy, poświęcony rozeznaniu powołania przez kandydatów. Następne trzy lata będą poświęcone formacji intelektualno-duchowej, m.in. z teologii dogmatycznej, liturgiki, homiletyki, Pisma Świętego czy sakramentologii. Obecnie opracowywany jest szczegółowy program formacji przyszłych diakonów.

2. Międzynarodowe spotkanie diakonów stałych w Santiago de Compostela (Hiszpania)

W dniach 4-8 grudnia 2004 r. w Santiago de Compostela odbyło się spotkanie diakonów stałych, zorganizowane przez hiszpański Krajowy Komitet ds. Diakonatu Stałego. Po raz pierwszy miało ono charakter międzynarodowy. Brało w nim udział ponad 150 przedstawicieli z Hiszpanii, Niemiec, Francji, Włoch i Portugalii. Wygłoszone zostały następujące konferencje: „Znaczenie Międzynarodowego spotkania diakonów stałych w roku ku czci św. Jakuba” (abp Julián Barrio z Santiago), „Sytuacja społeczna, kulturalna, polityczna i religijna w europejskich krajach śródziemnomorskich” (abp Elías Yanes z Saragossy), „Rola i posługa diakona w Europie w misji głoszenia Ewangelii nadziei” (bp Ricardo Blázquez z Bilbao) oraz „Dokument Międzynarodowej Komisji Teologicznej: «Diakonat. Ewolucja i perspektywy»” (prof. Santiago del Cura z Burgos). Więcej zob. na stronie internetowej <http://www.archicompostela.org/noticias/noticia.asp?IDNoticia=205>

3. Sesja naukowa na temat Martyrologium Romanum

W dniu 4 grudnia 2004 r. w Rzymie w Palazzo della Cancelleria pod patronatem Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów odbyła się sesja naukowa na temat: „Martyrologium Romanum. Teologia, liturgia, santita”. W czasie sesji po pozdrowieniu kard. Francisca Arinze, prefekta Kongregacji na temat: „Kościół i świętość

w świetle ostatniego nauczania Magisterium” mówił prefekt Kongregacji ds. Kanonizacyjnych kard. José Saraiva Martins. Wygłoszono następujące referaty: „Świętość jako locus theologicus” (mons. Piero Coda, Papieski Uniwersytet Lateraneński), „Martyrologium między pamiątką a proroctwem świętości” (Don Maurizio Barba, pracownik Kongregacji), „Krytyczne wydanie Martyrologium Rzymskiego przez Bolandystów i jego poprzednie wydania” (o. Robert Godding SI, Société des Bollandistes), „Święty «wpisany» [«scritto»]: kodeksy martyrologiów i miniatura hagiograficzna w historii tej księgi liturgicznej” (dr Roberto Fusco, pracownik Kongregacji). Po dyskusji podsumowania dokonał sekretarz Kongregacji abp Domenico Sorrentino.

4. Powstanie nowego Instytutu Liturgicznego niemieckojęzycznej Szwajcarii

Dnia 4 grudnia 2004 r. uroczyście dokonano otwarcia nowego Instytutu Liturgicznego niemieckojęzycznej Szwajcarii we Fryburgu. Dokonał tego bp dr Paul Vollmar, przewodniczący Komisji Liturgicznej Episkopatu Szwajcarii. Instytut rozpoczął pracę 1 września 2004 r. Kieruje nim o. Peter Spichtig OP. Współpracownikami są dr Gunda Brüske, Jürg Stuker i Andreas Krogmann (sekretarz). W połowie września miało miejsce ich spotkanie z pracownikami niemieckiego Instytutu Liturgicznego (Deutsches Liturgisches Institut) w Trewirze. Ustalono na nim pewne wspólne działania, m. in. także we współpracy z Austriackim Instytutem Liturgicznym wspólne przygotowanie materiałów na Rok Eucharystii.

Nowy Instytut będzie miał niebawem własną stronę internetową www.liturgie.ch.

5. Dekret Metropolity Lubelskiego w sprawie obchodów Roku Eucharystii

W trosce o duchowe owoce przeżywania Roku Eucharystii postanawiam, iż we wszystkich kościołach parafialnych i rektoralnych oraz w każdej kaplicy publicznej, w kaplicach domów zakonnych i instytutów świeckich na terenie Archidiecezji Lubelskiej w okresie roku liturgicznego, który rozpocznie się w 1. niedzielę Adwentu 28 XI 2004 r., przynajmniej przez jeden dzień wierni będą uczestniczyć w całodobowej adoracji eucharystycznej. Szczegółowy plan adoracji dla poszczególnych wspólnot jest określony w aneksie dołączonym do niniejszego dekretu.

Kierując się wizją duszpasterską ukazaną przez Jana Pawła II w liście apostołskim *Mane nobiscum, Domine*, postanawiam także, iż w Roku Eucharystii należy w każdym kościele na terenie Archidiecezji wprowadzić przynajmniej jedno dodatkowe nabożeństwo eucharystyczne, które zgromadzi na modlitwie członków grup apostołskich i stowarzyszeń katolickich. Zalecam także, aby w sanktuariach oraz świątyniach stanowiących szczególne miejsca kultu przygotowano w tym samym okresie nabożeństwa eucharystyczne o charakterze regionalnym gromadzące młodzież, członków Akcji Katolickiej, Legionu Maryi i innych grup modlitewnych.

Uroczyste rozpoczęcie Roku Eucharystii proszę przeprowadzić w każdej wspólnocie wiernych podczas głównej Mszy św. w niedzielę 28 listopada br. Oczekując wielkiej duchowej odnowy, zgodnie z peregrynacyjną zasadą „Oto czynię wszystko

nowe” (Ap 21,5), błogosławię na inicjatywy duszpasterskie, dzięki którym czas jubileuszu 200-lecia diecezji zjednoczy Kościół Lubelski na modlitewnym rozważaniu tajemnicy Wieczernika.

+ Józef Życiński

Lublin, 17 listopada 2004 r.

Arcybiskup Metropolita Lubelski

(Według <http://www.kuria.lublin.pl/nius.php?id=567>)

6. Program ramowy obchodów Roku Eucharystycznego w diecezji warszawsko-praskiej

Nr 1467/AP/2004.

DEKRET

Pragnąc jak najowocniej włączyć się w przeżywanie Roku, w duchu Listu apostołskiego Ojca Świętego Jana Pawła II „*Mane nobiscum Domine*”, także Kościół Diecezji Warszawsko-Praskiej pragnie w szczególny sposób żyć tajemnicą Świętej Eucharystii. Dlatego niniejszym dekretem ogłaszam i ustanawiam diecezjalny program obchodów Roku Eucharystii.

Jak wiadomo Rok Eucharystii trwa już od października 2004 roku a jego początek wyznaczył Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Guadalajara (Meksyk) trwający od 10 do 17 października br. Obchód ten zakończy się w październiku 2005 roku, kiedy to w dniach od 2 do 29 października odbędzie się w Watykanie Zwyczajne Zgromadzenie Synodu Biskupów, poświęcone tematowi: „Eucharystia, źródło i szczyt życia i posłannictwa Kościoła”.

W Diecezji Warszawsko-Praskiej obchody Roku poświęconego Eucharystii rozpoczniemy uroczystą celebrą w Bazylice Katedralnej Św. Floriana, w dniu 5 grudnia 2004 roku o godz. 12.30. Szczegółowy program, ukazujący konkretną realizację Roku Eucharystii, przedłożony zostanie w oddzielnym piśmie skierowanym do Duszpasterzy i Wiernych.

Cały Lud Boży Diecezji Warszawsko-Praskiej z jego Duszpasterzami powierzam szczególnej pieczy Matki Bożej Zwycięskiej, prosząc, aby nas uczyła, że Eucharystia to szczyt i źródło naszego życia.

Warszawa, dnia 16 listopada 2004 r.

Z pasterskim błogosławieństwem

+ Sławoj Leszek Głódź

Biskup Warszawsko-Praski

Do dekretu załączony został wykaz nabożeństw stacyjnych, które z okazji Roku Eucharystii odbędą się w tej diecezji (podano datę, miejsce, temat i przebieg), a także proponowane tematy eucharystycznych sesji tematycznych, które mają się odbywać w przeddzień nabożeństw stacyjnych. Szczegóły na diecezjalnej stronie internetowej <http://www.diecezja.waw.pl/dokument.php?id=136>.

7. Nadzwyczajni szafarze Komunii św. w diecezji radomskiej

Na stronie www.radom.opoka.org.pl znajduje się informacja, że wkrótce w diecezji radomskiej z inicjatywy biskupa Zygmunta Zimowskiego rozpocznie się przygotowanie pastoralno-liturgiczne do posługi nadzwyczajnego szafarza Komunii św. Ustanowienie w diecezji nadzwyczajnych szafarzy jest konkretnym podjęciem zadań wyznaczonych przez Jana Pawła II w Roku Eucharystii.

Sprawa ustanowienia szafarzy była omawiana na sesji księży dziekanów diecezji radomskiej i Rady Kapłańskiej. Szafarze będą pomagać w udzielaniu Komunii św. w czasie Mszy świętej, w domach pomocy społecznej i zanosząc chorym do ich domów. Zgłoszeni kandydaci na szafarzy wezmą udział w specjalnych kursach przygotowawczych, które potrwać od 3 do 5 miesięcy. W czasie zajęć będą poznawać zagadnienia związane z teologią dogmatyczną, liturgiką, historią Kościoła i Pismem Świętym. Pierwsi szafarze zostaną ustanowieni w czasie I Diecezjalnego Kongresu Eucharystycznego w maju 2005 r.

8. *Symposium „Pius Parsch w recepcji liturgicznej”*

Rok 2004 w Klosterneuburg i w środowiskach liturgistów obchodzony był jako Rok Piusa Parscha. Okazję stanowiły 120. rocznica jego urodzin (18 V 1884), 100. rocznica wstąpienia do zakonu Kanoników Regularnych św. Augustyna (28 VIII 1904) oraz 50. rocznica jego śmierci (11 III 1954). Zwieńczeniem wielu uroczystości i obchodów poświęconych temu wielkiemu Pionierowi Odnowy Liturgicznej¹ było sympozjum naukowe zorganizowane w dniach 19-20 XI 2004 w Sali Kapitulnej klasztoru w Klosterneuburg. Zostało ono zainicjowane i zorganizowane przez Zakon Kanoników Regularnych, Katedrę Liturgiki Uniwersytetu w Salzburgu oraz przez Austriacki Instytut Liturgiczny w Salzburgu. Celem tego półtoradniowego spotkania naukowców i sympatyków liturgiki była refleksja nad recepcją życia i działalności Piusa Parscha w wymiarze liturgiczno-teologicznym.

W sympozjum uczestniczyło ok. 50 osób z siedmiu krajów, osoby świeckie i duchowne, przedstawiciele sześciu wspólnot zakonnych oraz wielu diecezji. Wielkim atutem tego spotkania była obecność naocznych świadków liturgicznej i pastoralnej działalności Piusa Parscha (np. prof. Norbert Höslinger i prof. Floridus Röhrig) oraz liturgistów, których praca naukowa w dużej mierze poświęcona jest P. Parschowi (np. prof. Rudolf Pacik czy dr Bolesław Krawczyk).

Wykładowców i uczestników Symposium powitał gospodarz miejsca opat B. Bäckovsky, a w tematykę wprowadził główny organizator spotkania dr Andreas Redtenbacher. Symposium odbyło się w trzech blokach tematycznych wraz z wydarzeniami towarzyszącymi.

1. Pierwszy blok wykładów i dyskusji naświetlał **podłoże historyczne** działalności Piusa Parscha. Uczestnicy wysłuchali trzech wykładów: „Pius Parsch w kontekście historii” (prof. Floridus Röhrig, Wiedeń), „«Aktive Teilnahme» – pojęcie kluczowe u Parscha” (prof. Rudolf Pacik, Salzburg) oraz „Reformy liturgiczne w duchu P. Parscha w

¹ Piusowi Parschowi poświęcono cały numer 2/2004 kwartalnika „Heiliger Dienst”. Tam też wyliczono najważniejsze obchody tego roku. Por. A. Redtenbacher, *Veranstaltungen zum Pius-Parsch-Gedenkjahr*, „Heiliger Dienst” 58 (2004) s.187-188.

diecezji Trier w czasie kryzysu Ruchu Liturgicznego (ok. roku 1940)” (prof. Andreas Heinz, Trier).

2. Drugi blok przedstawiał **liturgiczno-pastoralne perspektywy** wynikające ze spuścizny Piusa Parscha. Wykłady: „Liturgia uświęcania czasu jako modlitwa ludu u P. Parscha” (doc. dr Alfred Ehrensprenger, szwajcarski liturgista ewangelicko-reformowany), „Nowy typ człowieka świeckiego u P. Parscha” (dr Bolesław Krawczyk, Wiedeń) i „Mistagogia u Piusa Parscha” (dr Michael Werkele, Wiedeń) wzbudziły duże zainteresowanie i ożywioną dyskusję. M. in. poruszona została kwestia postrzegania relacji kapłaństwa wspólnego ochrzczonych i kapłaństwa hierarchicznego przez Pioniera „liturgii ludowej”. Pius Parsch pomagając uczestniczyć w liturgii szerokiej rzeszy wiernych, nigdy nie pomniejszał ważności i potrzeby kapłaństwa urzędowego wynikającego z sakramentu święceń. Te dwa pojęcia nie stanowiły dla niego antytezy, lecz syntezę liturgii i Kościoła.

3. Na trzeci blok sympozjum, poświęcony **liturgiczno-systematycznym perspektywom**, złożyły się referat wykładowcy liturgiki w Padwie i na Anselmianum prof. Andrea Grillo „Koncepcja liturgii u P. Parscha i jej miejsce w ramach Ruchu Liturgicznego XX w.” oraz końcowa dyskusja wszystkich prelegentów. Zostały ukazane niezrealizowane i wciąż aktualne zadania wynikające z liturgiczno-teologicznej działalności Piusa Parscha. Przykładem tego może być chociażby „Minimalny program liturgiczny”², który dla wielu wciąż stanowi program maksymalny i prawie nieosiągalny.

4. Ważnymi elementami tego sympozjum były również: Msza św. sprawowana w miejscu działalności i jednocześnie grobu P. Parscha, czyli w kościele św. Gertydy w Klosterneuburg, wspólna Liturgia Godzin wraz z Kanonikami Regularnymi św. Augustyna oraz zwiedzanie Instytutu Piusa Parscha.

Istotne osiągnięcie tego sympozjum stanowiło podkreślenie głęboko teologicznej podstawy praktyczno-pastoralnego wymiaru działalności tego Pioniera Odnowy Liturgicznej oraz wskazanie perspektyw kontynuacji jego dzieła w Kościele XXI wieku.

Materiały tego sympozjum pt. *Pius Parsch in der liturgiewissenschaftlichen Rezeption* ukazały się w wydawnictwie Echter Verlag w Würzburgu jako tom 3 nowej serii „Pius Parsch Studien” (PPSt).

Ks. Andrzej Hoinkis, Wiedeń - Katowice

² P. Parsch, *Volksliturgie. Ihr Sinn und Umfang*, (PPSt 1), Würzburg 2004, s. 140-146. Część tego tekstu pod tytułem *Liturgisches Mindestprogramm* przedrukowano w „Heiliger Dienst” 58 (2004) s. 183-186.

9. Liturgiczne nowości wydawnicze

Rok 2004

Ks. Stanisław Szczepaniec, *Rozbudzić eucharystyczne zdumienie*, Wydawnictwo Biblos, Tarnów 2004, ISBN 83-7332-235-3.

Mistagogia a duchowość, red. A. Żądło (Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach nr 22), Księgarnia św. Jacka, Katowice 2004, ISBN 83-7030-405-2.

Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, *Rok Eucharystii. Wskazania i propozycje*, Pallottinum, Poznań 2004, ISBN 83-7014-504-3.

Zasady pisowni słownictwa religijnego, red. Renata Przybylska, Wiesław Przyczyna, Wydawnictwo Biblos, Tarnów 2004, ISBN 83-7332-229-9.

ks. Teodor Szarwark, *Być bliżej Ciebie chcę być, o Jezusie mój. Adoracje na cały rok liturgiczny*, Wydawnictwo Biblos, Tarnów 2004, ISBN 83-7332-227-2.

Iść śladami Chrystusa. Adoracje na nabożeństwo czterdziestogodzinne, red. Ks. Wiesław Piotrowski, Wydawnictwo Biblos, Tarnów 2004, ISBN 83-7332-174-8.

Głosić Ewangelię nadziei. Materiały homiletyczne na rok liturgiczny 2004/2005. Cykl A, red. Ks. Wiesław Piotrowski, Wydawnictwo Biblos, Tarnów 2004, ISBN 83-7332-232-9.

Chrystus naszą nadzieją. Homilie pogrzebowe, red. Ks. Wiesław Piotrowski, Wydawnictwo Biblos, Tarnów 2004, ISBN 83-7332-194-2.

Ks. Józef Bilczewski, *Eucharystia w świetle najdawniejszych pomników piśmiennych, ikonograficznych, epigraficznych*, Wydawnictwo Bł. Jakuba Strzemię Archidiecezji Lwowskiej Ob. Łac., Lwów - Kraków 2004.

S. Adelajda Sielepin CHR, *Chrystus Omega w liturgii*, Wydawnictwo Naukowe Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, Kraków 2004, ISBN 83-89017-94-6.

Dem Konzil voraus. Liturgie im Bistum Münster auf dem Weg zum II Vatikanum, Hrsg. Klemens Richter, Thomas Sternberg, Dialogverlag, Münster 2004.

Marianische Impulse zu den Hochfesten, Marienfeiertagen und zum Rosenkranzgebet 2005, St. Benno Verlag, Leipzig 2004, ISBN 3-7462-1746-6.

Christliche Begräbnisliturgie und säkulare Gesellschaft, Hrsg. Albert Gerhards und Benedikt Kranemann (Erfurter Theologische Studien, Band 36), St. Benno Verlag, Leipzig 2004, ISBN 3-7462-1570-6.

Wendel Bert, *Die Enzyklika „Mediator Dei“ vom 20. November 1947. Zur liturgisch-zeitgeschichtlichen und theologischen Betrachtung einer lehramtlichen Äußerung Papst Pius XII. (1939-1958) über den Gottesdienst der Kirche*, S. Roderer Verlag, Regensburg 2004, ISBN 3-89783-438-3.

Carlo Buzzetti - Mario Cimosà, *Con i Salmi in mano. Una guida particolare*, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-2097-644-7.

Angelo Chiaroni, „*Signore, ascolta la mia voce*”. *Commenti alle letture della liturgia*. Ciclo A e feste, Edizioni Dehoniane, Bologna 2004, ISBN 88-10-40692-3.

Robert F. Taft, *A partire dalla liturgia. Perché e la liturgia che fa la Chiesa*, Edizioni Lipa, Roma 2004, ISBN 88-86517-86-6.

Josef Schermann, *Il linguaggio nella liturgia. I segni di un incontro*, Edizioni Cittadella, Assisi 2004.

Domenico Mosso, *La liturgia e... Per una partecipazione più consapevole alla liturgia*, Elledici, Torino 2004, ISBN 88-0103-144-0.

L'edificio cristiano. Architettura e liturgia, a cura Virgionio Sanson, Edizioni Messaggero Padova, Roma 2004, ISBN 88-250-1479-1.

Rorate. Impulse und Modelle für Messen, Wort-Gottes-Feiern und Frühschichten im Advent. Hrsg. v. Guido Fuchs (Konkrete Liturgie), Verlag Pustet, Regensburg 2004, ISBN 3-7917-1918-1.

Giovanni Paolo II, *Salmi e cantici. Preghiera del mattino con la Chiesa*, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-2097-642-0.

Tutte le encicliche e i principali documenti pontifici, vol. XI: *Pio XII parte prima 1939-1949*, a cura di Ugo Bellocchi, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-2097-623-4.

Tutte le encicliche e i principali documenti pontifici, vol. XII: *Pio XII parte seconda 1950-1958*, a cura di Ugo Bellocchi, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-2097-624-2.

Messaggio di Sua Santità Giovanni Paolo II per la Quaresima del 2005. Lui e la tua vita e la tua longevità Dt 30,20, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-2093-069-2.

Congregatio de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, *Collectanea Documentorum ad causas pro dispensatione super rato et non consummato et a lege sacri coelibatus obtinenda*, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-2097-658-7.